

مطالعه ریسک در مدل عرضه گندم آبی

مهندس محمود صبوحی صابونی - دکتر جواد ترکمانی

مربی گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه زابل - دانشیار و رئیس گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه شیراز.

در سالهای اخیر دقت در برآوردهای اقتصادسنجی حساسیت عرضه در کالاهاى مختلف کشاورزی افزایش یافته است. با این حال، برخورد روشن و واضحی با عنصر ریسک صورت نگرفته است. در این مطالعه متغیری تحت عنوان متغیر ریسک معرفی و به مدل حساسیت عرضه گندم آبی اضافه شده است. اطلاعات مورد نیاز از آمارنامه های استان خراسان و فارس برای دوره ۱۳۷۷-۱۳۵۳ جمع آوری گردیده است. نتایج نشان داد دخالت دولت در بازار گندم ریسک محصول را برای تولید کنندگان کاهش داده است. همچنین مشاهده شد که مقدار حساسیت سطح زیر کشت گندم نسبت به قیمت آن به طول وقته حساس است. مقدار حساسیت نیز بر اساس مدل های انتخابی در استان خراسان بین ۰,۲۳۳ - ۰,۲۵ و استان فارس ۰,۲۳۳ - ۰,۲۵ به دست آمد. نتایج همچنین نشان داد که ضریب متغیر ریسک با وقفه سه ساله معنی دار شده و مقدار آن ۰,۱۵- است. این مقدار بیشتر بیانگر تعدیلات کوتاه مدت است و تعدیلات بلند مدت را در عرض از مبدا می توان ملاحظه کرد. در هر صورت لحاظ کردن متغیر ریسک در مدل های حساسیت عرضه احتمالاً منجر به برآورد دقیق تر کشش های عرضه و در نتیجه ارزیابی بهتر سیاست های دولت می گردد.